

OSNOVI PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA
Važne informacije vezane za završni ispit
Akadska godina 2023/2024.

Generalne napomene:

- **Važne informacije vezane za završni ispit vrijede za sve ispitne rokove u akademskoj 2023/2024. godini.**
- Ispitu mogu pristupiti samo kandidati/kinje koji su isti prijavili i čija je prijava uredno evidentirana u eUNSA sistemu. Ispitu se pristupa isključivo uz indeks. Kandidati/kinje koji iz opravdanih razloga na dan ispita neće raspolagati indeksom, dužni su o tome najkasnije 24h prije ispita obavijestiti predmetnu profesoricu/asistenticu, ili u suprotnom neće moći pristupiti ispitu.
- Kandidati/kinje sami/e u naznačene rubrike na ispitnom testu upisuju broj bodova i/ili ostvarenu ocjenu po osnovu aktivnosti realiziranih u toku semestra (kontinuirano učešće u nastavi/istraživački projekat/prva provjera znanja). Na ostvarene bodove predmetna profesorica neće paziti po službenoj dužnosti, tj, sama vršiti njihov prepis iz evidencija.

Koncept ispita:

A) Završni ispit kao integralni ispit

Struktura integralnog testa: Završni ispit kao integralni ispit je sastavljen iz dva dijela.

Trajanje integralnog testa: ukupno 60 min.

Prvi dio integralnog testa

Struktura i obuhvaćena materija testa: Hipotetički slučaj, tj. zadatak iz oblasti autorskog i srodnih prava/obavezna primjena obrađene metodologije rješavanja slučajeva.

Trajanje: 30 minuta, nakon isteka predaja prvog dijela rada.

Pomoćna sredstva: Zakon o autorskom i srodnim pravima (ZASP) iz 2010. godine (Sl. g. BH 63/2010).

(Pravilo: „jedan/na kandidat/kinja-jedan zakon“. Kandidati/kinje bez ZASP-a neće moći pristupiti testu. Zakonski tekst ne smije biti obilježen grafitnom ili hemijskom olovkom, flomasterom, tekst-markerom u boji, komentiran i sl. U suprotnom, isti će na ispitu biti oduzet, a kandidat upućen da napusti ispit.)

Drugi dio integralnog testa

Struktura i obuhvaćena materija testa: Ukupan broj pitanja 6; Provjera znanja iz oblasti industrijskog vlasništva sastoji se od pet pitanja + jedno pitanje iz oblasti autorskog i srodnih prava (pravo suzbijanja nelojalne konkurencije i poslovna tajna su izostavljeni iz ispitne materije). **Kategorije pitanja:** a) odgovorite na pitanje i obrazložite odgovor (maks. 7 poena), b) zaokružite tačan odgovor (3 poena) i c) dopunite (maks. 5 poena).

Trajanje: nakon predaje prvog dijela rada, i podjele drugog dijela integralnog ispita studenti ce imaju narednih 30 minuta za drugi dio rada.

Pomoćna sredstva: Nije dozvoljena upotreba pozitivnih propisa (ZASP, ZKOP, ZOP itd.).

B) Ispit za kandidate/kinje koji su apsolvirali/e prvu provjeru znanja iz oblasti intelektualnog vlasništva (Test iz oblasti autorskog i srodnih prava u školskoj 2023/2024. godini ili 2022./2023. godini)

Struktura testa i obuhvaćena materija testa: Ispit se sastoji samo iz drugog dijela završnog ispita kao integralnog ispita ("drugi dio"). Provjera znanja iz oblasti industrijskog vlasništva sastoji se od pet pitanja (pravo suzbijanja neloyalne konkurencije i poslovna tajna su izostavljeni iz ispitne materije). **Kategorije pitanja:** a) odgovorite na pitanje i obrazložite odgovor (maks. 7 poena), b) zaokružite tačan odgovor (3 poena) i c) dopunite (maks. 5 poena).

Trajanje: 30 minuta.

Pomoćna sredstva: Nije dozvoljena upotreba pozitivnih propisa (ZASP, ZKOP, ZOP itd.).

Važne napomene:

1. *Studenti/ce ne mogu konačno apsolvirati završni ispit kao integralni ispit bez da su uspješno apsolvirali/e oba dijela integralnog ispita (hipotetički slučaj i teoretski dio ispita).*
2. *Bodovi ostvareni na prvoj semestralnoj provjeri znanja iz oblasti autorskih i srodnih prava važe do kraja studijske 2024/2025. godine. Ukoliko kandidati/kinje do tada ne apsolviraju preostalu ispitnu materiju ("drugi dio"), od naredne studijske godine (2025/2026.) pristupaju završnom ispitu kao integralnom ispitu.*

Pristup testu i pravila akademske discipline:

Dan prije ispita:

- **Pripremiti studentsku legitimaciju (indeks) ili (do 24 h prije) pismeno javiti predmetnoj profesoricu/asistentici razloge opravdane nemogućnosti pristupa ispitu s indeksom i pribaviti prethodno odobrenje pristupa ispitu** i s drugim ličnim dokumentom.
- Pripremiti pribor za pisanje koji se može sastojati samo od hemijskih olovaka ili nalivpera s punjenjem crnom ili plavom tintom te korektora. Nije dozvoljeno koristiti grafitne olovke ili drugo sredstvo za pisanje koje ne ostavlja trajni trag na ispitnom testu, sredstva za pisanje s punjenjima u bilo kojoj drugoj boji (npr. crvena, zelena i sl.), kao ni tekst-markere u bilo kojoj boji.
- Provjeriti da su **zakonski tekstovi** koje će studenti/ce ponijeti za upotrebu na završnom ispitu kao integralnom ispitu **neobilježeni i nekomentirani na bilo koji način (hemijskom olovkom, nalivperom, grafitnom olovkom, tekst-markerima i sl. u bilo kojoj boji)**. Isto se odnosi, ali ne ograničava na: **podvlačenje, zaokruživanje, dopisivanje obrazloženja i sl.** Na zakonskim tekstovima može biti naznačeno ime studenta/ice. Ovaj korak je bitan, budući da bez neobilježenog/ih zakona nije moguće pristupiti provjeri znanja.

Dan ispita:

- **Blagovremeno doći na lokaciju održavanja ispita, što podrazumijeva barem 30 minuta prije zakazane satnice održavanja ispita,** jer će to biti od koristi za prilagođavanje na atmosferu ispitne prostorije i smještanje na individualno ispitno mjesto, te realizaciju predispitnih formalnosti.

- Prilikom ulaska u salu obavezno je odložiti lične stvari (npr. jakne, kapute, torbe bez ličnih predmeta) na vješalice i uz sebe zadržati samo najnužnije predmete (npr. indeks, mobilni uređaj, novčanik, manje tašne s ličnim stvarima).
- Slijediti uputstva predmetne profesorice i/ili asistentice u pogledu rasporeda sjedenja u sali u kojoj se održava ispit.
- **Ugasiti mobilni uređaj (ne ugasiti zvono ili aktivirati modus za let, već ugasiti uređaj) i odložiti ga u tašnu s ličnim stvarima, ili na klupu do indeksa, tako da je ekran uvijek okrenut prema dolje.** Suprotno postupanje i sumnja na suprotno postupanje može dovesti do isključenja ispitnog testa iz evaluacije i/ili prestanka ispita za kandidata/kinju.
- **Nošenje pametnih satova nije dozvoljeno na ispitu.**
- Indeks ili drugi lični dokument staviti na klupu i omogućiti uvid predmetnoj profesorici ili asistentici.
- Zakonski tekst(ove) staviti na klupu i omogućiti uvid predmetnoj profesorici ili asistentici.
- Pribor za pisanje staviti na klupu.
- Prije početka ispita, osim zakonskog teksta/ova, pribora za pisanje, indeksa ili drugog ličnog dokumenta te osvježnja (voda ili drugi bezalkoholni napitak te maramice), bilo kakvi drugi predmeti nisu dozvoljeni na klupi.

Ispit:

- Predmetna profesorica i/ili asistentica vrši distribuciju ispitnih testova studentima/icama, na način da ih raspoređuje na radne površine klupa, tako da je prva stranica testa ("lice") okrenuta prema radnoj površini klupe.
- Ispit počinje nakon što se ispred svih studenata/ice ispitni test nalazi na radnoj površini klupe i predmetna profesorica ili asistentica usmeno objavi vrijeme početka ispita.
- **Ispit za sve studente/ice počinje istovremeno, što znači da prije objave vremena početka ispita nije dozvoljeno okretati test, čitati test, početi s pisanjem i sl.**
- Prva ispitna radnja je da se student/ica potpiše na ispitni test i upiše broj indeksa ili broj indeksa i broj alternativnog ličnog dokumenta uz koji pristupa ispitu, budući da potpuno nepotpisani ispitni testovi (ime i prezime i broj indeksa/broj alternativnog ličnog dokumenta) neće moći biti evaluirani. Tek nakon toga student/ica počinje da razmatra ispitni zadatak.
- U toku ispita se studenti/ice u intervalima informiraju o proteku ispitnog vremena, kako bi mogli/e rasporediti vrijeme potrebno za rješavanje ispitne materije.
- U toku ispita, u bilo kojem momentu, studenti/ce mogu tražiti od predmetne profesorice ili asistentice pojašnjenja i preciziranja činjeničnog stanja ili sadržaja teoretskog pitanja, ukoliko postoji jezičko nerazumijevanje. To se radi na način, da se ne ometaju u procesu rada drugi/e studenti/ce.
- U toku ispita, u bilo kojem momentu, studenti/ce na prvom dijelu testa mogu tražiti dodatni list za pisanje od predmetne profesorice ili asistentice, koji nosi ista formalna obilježja kao i ispitni test i koji će predmetna

profesorica ili asistentica potpisati i pričvrstiti uz osnovni test. Student/ica se također na označeno mjesto potpisuje na dodatni list i upisuje broj indeksa i broj alternativnog ličnog dokumenta uz koji pristupa ispitu.

- **Veoma je bitno da studenti/ce nastoje da pišu maksimalno čitljivo, budući da u slučaju nečitljivosti ispitni test neće moći biti uzet u evaluaciju.** Također je važno pridržavati se pravila gramatike i pravopisa.
- **Na ispitu nije dozvoljeno korištenje bilo koje vrste vlastitih papira za bilješke, koncepte i sl.**
- **Svi papiri na kojima je student/ica pisao/la za vrijeme ispita (bez obzira na to da li su u pitanju bilješke, koncept i sl.) moraju biti pričvršćeni uz osnovni ispitni test i predati na kraju ispita.**
- **Sve do izlaska iz ispitne prostorije nije dozvoljeno bilo kakvo korištenje a ni aktiviranje (uključivanje) mobilnih uređaja.**
- **Svi studenti/ce koji pristupe ispitu i bude im dodijeljen ispitni test ostaju u ispitnoj prostoriji za sve vrijeme trajanja provjere znanja. Ovo pravilo se odnosi kako na završni ispit kao integralni ispit, tako i na drugu provjeru znanja.**
- Ukoliko student/ica prije vremenskog roka trajanja ispita finalizira materiju ispitnog testa, rad može predati predmetnoj profesorici ili asistentici i prije isteka vremenskog roka provjere znanja, ali ostaje u ispitnoj prostoriji za sve vrijeme trajanja provjere znanja.
- Pred kraj ispitnog vremena, od značaja je provjeriti još jednom da li je ispitni test u potpunosti potpisan (ime i prezime i broj indeksa/broj alternativnog ličnog dokumenta), budući da u suprotnom ispitni test neće moći biti uzet u evaluaciju.
- **Nakon što istekne ispitno vrijeme, predmetna profesorica ili asistentica će oglasiti kraj ispita, nakon čega su studenti/ce dužni bez odlaganja zaustaviti pisanje i svoj ispitni test deponirati na rub klupe, koji se nalazi uz centralni prolaz kroz ispitnu salu. Ovaj ispitni korak je bitan, budući da ispitni testovi koji budu još uvijek u procesu izrade nakon oglašavanja isteka ispitnog vremena neće moći biti uzeti u evaluaciju. Ovo pravilo se odnosi kako na završni ispit kao integralni ispit, tako i na drugu provejru znanja.**
- Kako se ne bi stvarala gužva, studenti/ce ostaju na svojim mjestima dok predmetna profesorica ili asistentica ne prikupe sve radove koji se nalaze na rubovima klupa, što će po okončanju usmeno saopštiti. Nakon toga studenti/ce mogu napustiti svoja mjesta, uzeti lične stvari i napustiti salu. Ovaj ispitni korak je bitan, jer ispitni testovi koji nisu predati na ovakav način neće moći biti uzeti u evaluaciju.

Sarajevo, 11.01.2024. godine

Prof. Dr. iur. Iza Razija Mešević